

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Факультет здоров'я людини
Кафедра здоров'я людини

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ
ВИРОБНИЧОЇ (ОЗНАЙОМЧОЇ) ПРАКТИКИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: Перший (бакалаврський)
ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ: Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: 05 Соціальні та поведінкові науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: 053 Психологія

ЗАТВЕРДЖЕНО:
На засіданні кафедри
здоров'я людини
протокол № 7 від 16.01.2025 р.

УДК 378.147.091.33-027.22:[159.9:615.82](076)

Методичні вказівки щодо проходження виробничої (ознайомчої) практики для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання згідно з освітньою програмою «Психологія фізичної реабілітації» / Уклад. Т.С. Острянка, А.М. Османова. Київ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2025. 33 с.

Наведено матеріали, необхідні для проходження виробничої (ознайомчої) практики. Подано роз'яснення змісту практики, основні завдання та навички, які набуває здобувач вищої освіти. Описано ключові етапи організації та проходження практики, наведено перелік необхідних документів, які потрібно заповнити під час проходження виробничої (ознайомчої) практики.

Укладачі:

Острянка Т.С. к.пед.н, доцент, доцент кафедри здоров'я людини
Османова А.М. к.психол.н., доцент кафедри психології та соціології

Рецензент: **Олена Романенкова**, кандидат медичних наук, зав.кафедрою фізичної терапії, ерготерапії та фізичного виховання Університету «Україна».

©Острянка Т.С., Османова А.М., 2025

© Вид-во СНУ ім. В. Даля 2025

ЗМІСТ

ВСТУП

Ошибка! Закладка не определена.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ	5
2. ОХОРОНА ПРАЦІ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ	6
3.ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ	7
4. ОПИС ВИРОБНИЧОЇ (ОЗНАЙОМЧОЇ) ПРАКТИКИ	10
5.ДОКУМЕНТАЦІЯ, ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ	10
6. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ	12
6.1 БАЗИ ПРАКТИКИ	12
6.2 КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ	13
7.СТРУКТУРА ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ. ОСНОВНІ ЕТАПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧОЇ (ознайомчої) ПРАКТИКИ	14
8. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ	14
9. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ	15
10. ОЦІНЮВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ОЗНАЙОМЧОЇ) ПРАКТИКИ	166
10.1 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	18
ДОДАТКИ	20

ВСТУП

Виробнича (ознайомча) практика є невід’ємною складовою системи організації освітнього процесу підготовки бакалаврів з психології. Вона спрямована на поглиблене ознайомлення здобувачів вищої освіти з професійною діяльністю у сфері психології фізичної реабілітації, закріплення теоретичних знань та набуття первинних практичних навичок. Практика проводиться з відривом від навчання на *3 курсі, 6 семестр (два тижні)*.

Програму виробничої (ознайомчої) практики розроблено відповідно до вимог Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ступінь „бакалавр”, галузь знань 05 „Соціальні та поведінкові науки”, спеціальність 053 „Психологія”, (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 № 565, наказ МОН України „Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти” від 29.12.2023 № 1583); освітньо-професійної програми „Психологія фізичної реабілітації”; Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (Наказ від 4 червня 2020 № 103/4).

Відповідно до Державного класифікатора професій ДК 003:2010 бакалавр з психології фізичної реабілітації може займати такі первинні посади:

2445.2 – психолог

3236 – фахівець з фізичної реабілітації

Має право займати посади:

Інструктор-методист із психології фізичної реабілітації у дошкільних та шкільних закладах, школах-інтернатах, дитячих будинках.

Фахівець у навчально-реабілітаційних центрах.

Працівник профілакторіїв та інших закладів, специфіка діяльності яких пов’язана з фізичною реабілітацією.

Психолог-консультант у медичних або соціальних установах.

Бакалаври цієї спеціальності можуть працювати у структурах, що

надають допомогу дітям і дорослим з інвалідністю, ветеранам, а також людям, які потребують відновлення після травм, хвороби або інших фізичних порушень.

Навчально-методичне забезпечення і виконання програми виробничої (ознайомчої) практики забезпечує кафедра здоров'я людини.

Загальне керівництво виробничою практикою здійснюється викладачами кафедри здоров'я людини, котрі контролюють своєчасне прибуття здобувачів на місце практики, хід її виконання, консультують практикантів щодо програми і матеріалів практики, допомагають у вирішенні питань із забезпечення нормальних умов праці.

Безпосереднє керівництво виробничою практикою здобувачів покладається на висококваліфікованих спеціалістів за місцем проходження практики, які зобов'язані забезпечити здобувачів необхідними матеріалами для виконання програми практики.

При проходженні практики здобувачі повинні дотримуватися правил внутрішнього розпорядку. Безпосередній керівник практики здійснює постійний контроль за роботою практикантів, веде облік виходу їх на роботу. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та інші порушення повідомляє навчальний заклад.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Мета виробничої (ознайомчої) практики:

 Формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей у сфері психологічного супроводу осіб, які перебувають у процесі фізичної реабілітації.

 Ознайомлення з організацією роботи державних і недержавних установ, що надають послуги з фізичної реабілітації.

 Розвиток навичок роботи у міждисциплінарних командах, що включають психологів, реабілітологів, лікарів та інших фахівців.

 Ознайомлення з сучасними методами, формами організації

діяльності у психологічній діяльності сфери фізичної реабілітації.

Досягнення мети практики пов'язано з вирішенням таких **завдань**:

I. Ознайомлення з базами практики:

- ❖ Вивчення структури, завдань та функцій реабілітаційних центрів, лікарень, центрів фізичної культури та спорту, соціальних установ.
- ❖ Ознайомлення з організацією роботи психолога у процесі фізичної реабілітації.

II. Закріплення теоретичних знань:

- ❖ Аналіз основних методів психологічної діагностики та консультування у фізичній реабілітації.
- ❖ Вивчення сучасних програм реабілітації для осіб із травмами, захворюваннями опорно-рухового апарату та іншими фізичними обмеженнями.

III. Набуття практичних навичок:

- ❖ Проведення психологічного обстеження клієнтів (у межах дозволених етичних норм і під наглядом керівника практики).
- ❖ Участь у розробці реабілітаційних програм із врахуванням психологічних аспектів адаптації клієнтів.
- ❖ Навчання ефективному спілкуванню з клієнтами, їх родичами та членами команди реабілітації.

IV. Розвиток професійної рефлексії:

- ❖ Проведення аналізу власної діяльності під час практики.
- ❖ Визначення професійних сильних сторін і зон для подальшого розвитку.

2. ОХОРОНА ПРАЦІ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

На організаційних зборах перед початком практики зі здобувачами вищої освіти проводиться вступний інструктаж з охорони праці. При цьому заповнюється журнал з техніки безпеки, в якому розписуються здобувачі вищої освіти, які пройшли інструктаж і викладач, що його проводив.

За місцем проходження практики здобувачі вищої освіти проходять вступний інструктаж у кабінетах з техніки безпеки і на робочих місцях, завданнями якого є:

- ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку і основами трудової дисципліни на підприємстві;
- ознайомлення з інструкціями, правилами й нормами з техніки безпеки і виробничої санітарії, електробезпеки і пожежної безпеки стосовно до умов конкретного структурного підрозділу і підприємства в цілому;
- ознайомлення із санітарно-гігієнічними заходами, проведеними на підприємстві.

При проходженні практики здобувач зобов'язаний строго дотримуватися правил внутрішнього розпорядку: інструкцій, правил і норм техніки безпеки і виробничої санітарії.

Здобувач-практикант зобов'язаний негайно повідомити адміністрацію підприємства, кафедру і керівника практики про нещасні випадки, які сталися під час проходження практики.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

В результаті проходження практики здобувач повинен **знати**:

- організаційні основи діяльності психолога у сфері фізичної реабілітації;
- основні принципи психології фізичної реабілітації, включаючи роль психолога в процесі відновлення пацієнтів після травм та захворювань;
- різні види психологічної підтримки, зокрема консультування, психотерапія;
- розуміти специфіку роботи з пацієнтами, які мають фізичні порушення, хронічні болі чи інвалідність;
- етичні норми та стандарти професії психолога зокрема

конфіденційності, взаємоповаги та неупередженості та дотримуватися етичних принципів у роботі з пацієнтами, особливо у ситуаціях, що стосуються їх фізичних та емоційних труднощів;

- методи психологічної діагностики, що використовуються у фізичній реабілітації (опитувальники, тести, інтерв'ю);
- правовий статус, організаційну структуру, відомче підпорядкування та нормативно-правове забезпечення діяльності бази практики;
- основні завдання та функції установи відповідно до нормативних документів, повноваження та функції посадових осіб соціальних установ;
- основні види психологічно-реабілітаційних послуг у сфері фізичної реабілітації, що надаються структурними підрозділами установи.

Уміти:

- застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- застосовувати навички ефективної взаємодії та комунікації у співпраці з іншими професіоналами для досягнення кращих результатів для пацієнтів;
- працювати у мультидисциплінарній команді фахівців (реабілітологів, фізіотерапевтів, ерготерапевтів та ін.);
- розуміти особливості роботи з пацієнтами, які можуть відчувати страх, депресію, тривогу щодо свого фізичного стану;
- налагоджувати контакт з пацієнтами, які можуть мати труднощі в адаптації до змін у фізичному стані;
- самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
- використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій;
- проводити первинне психологічне обстеження пацієнтів, оцінювати їх емоційний стан, психологічні особливості потреби;
- складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей пацієнта,

забезпечувати ефективність власних дій;

- самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.
- аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
- організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

Розвинути навички ефективного спілкування у мультидисциплінарних командах.

У відповідності до освітньо-професійної програми виробнича (ознайомча) практика формує наступні **результати навчання**:

Програмні результати навчання

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми фізичної реабілітації та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР 11.Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПР 12.Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги в формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР 15.Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР 16.Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР 17.Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР 18.Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

4. ОПИС ВИРОБНИЧОЇ (ОЗНАЙОМЧОЇ) ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика практики	
		форма здобуття освіти	
		денна	заочна
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Статус: обов'язкова	
	Освітньо-професійна програма «Психологія фізичної реабілітації»	Курс	
3-й			
Семестр			
6-й			
Самостійна робота			
Загальна кількість годин – 90		90	90
	Рівень вищої освіти: бакалавр	Вид контролю: диф. залік	

5. ДОКУМЕНТАЦІЯ, ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Під час проходження виробничої (ознайомчої) практики здобувач вищої освіти працює за індивідуальним планом роботи та веде щоденник практики, у якому фіксуються усі виконані завдання, записуються спостереження, роздуми, а також зауваження та рекомендації керівників практики.

По завершенню практики здобувачі вищої освіти повинні подати письмовий звіт про виконану роботу та індивідуальні завдання практики відповідно до затвердженого плану.

Після завершення виробничої практики здобувачі вищої освіти подають таку документацію:

- щоденник практики;
- індивідуальний план практики;
- звіт про проходження практики;

- характеристика від керівника бази практики.

Документація здається керівнику практики від кафедри.

Звіт із практики має містити титульний аркуш, вступу, два основних розділи, висновки, список використаних джерел, додатки (за необхідністю). Титульний аркуш оформлюється відповідно до вимог і має бути підписаний здобувачем вищої освіти, керівниками практики та затверджений завідувачем кафедри, відповідальною за практику. Зміст звіту з практики вміщує детальний опис виконаних завдань відповідно до тематичного плану та індивідуальних творчих завдань дослідницького характеру, висновки та пропозиції, перелік використаних джерел.

Щоденник виробничої практики підписується керівниками та скріплюється печаткою від бази практики.

Загальні рекомендації щодо ведення щоденника

1. Щоденник повинен відображати всю роботу здобувача вищої освіти.
2. Здобувач вищої освіти зобов'язаний вчасно та регулярно вести записи в щоденнику виробничої (ознайомчої) практики.
3. У щоденнику мають бути відображенні:
 - а) графік занять здобувачів-практикантів;
 - б) аналіз відвіданих закладів, занять керівників практики зі здобувачами вищої освіти;
 - в) аналіз індивідуальної діяльності здобувача-практиканта.

Підсумки практики підводяться на завершальній конференції. Захист практики проводиться в усній формі. Оцінка за практику вноситься до заліково-екзаменаційної відомості та індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ (ОЗНАЙОМЧОЇ) ПРАКТИКИ

6.1 БАЗИ ПРАКТИКИ

Бази практики обираються відповідно до специфіки освітньо-професійної програми „Психологія фізичної реабілітації” і включають:

Медичні заклади:

- ✓ Реабілітаційні центри для осіб із травмами опорно-рухового апарату.
- ✓ Спеціалізовані відділення лікарень (ортопедія, неврологія, травматологія).
- ✓ Санаторії та профілакторії, що надають послуги фізичної реабілітації усіх форм власності.

Центри адаптивної фізичної культури та спорту:

- ✓ Інституції, що працюють із людьми з фізичними порушеннями, порушеннями опорно-рухового апарату (паралімпійські спортивні центри, клуби для осіб із інвалідністю).

Соціальні установи:

- ✓ Центри соціально-психологічної допомоги.
- ✓ Громадські організації, що займаються реабілітацією ветеранів війни, осіб з інвалідністю та інших вразливих категорій населення.

Приватні організації:

- ✓ Клініки психологічної підтримки та реабілітації.
- ✓ Приватні реабілітаційні заклади.

Згідно двосторонніх угод про співробітництво між університетом (факультетом) та установами, організаціями, підприємствами, зокрема:

- ✓ Товариство з обмеженою відповідальністю «Міжнародний центр гомеопатії».

- ✓ Міський центр комплексної реабілітації дітей з інвалідністю Броварської міської ради Броварського району Київської області.
- ✓ Товариство з обмеженою відповідальністю «Медичний Центр Аурум», м. Київ.
- ✓ КНП «Броварська багатoproфільна клінічна лікарня».
- ✓ Комунальна установа “Інклюзивно-ресурсний центр” Тетіївської міської ради Київської області.

Примітка. Здобувачі також мають можливість самостійно (з дозволу відповідних кафедр) підбирати для себе місце проходження практики та пропонувати його для використання. Для цього необхідно подати укладений Договір про співпрацю (між університетом та установою, де проходитиме практика). Тривалість договору узгоджується між сторонами та може бути визначена на час конкретної практики або на строк до п'яти років.

6.2 КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Керівник практики від університету:

Організовує всі необхідні заходи перед початком практики, зокрема проведення інструктажів з порядку проходження практики та техніки безпеки, а також надає здобувачам вищої освіти необхідні документи (направлення, програма, щоденник практики, календарний план).

Інформує здобувачів вищої освіти про систему звітності з практики, зокрема вимоги щодо подання письмового звіту ,щоденника практики.

Бере участь у складі комісії при прийманні заліків з практики.

Здобувачі вищої освіти під час проходження практики зобов'язані:

До початку практики отримати консультації від керівника практики щодо оформлення всіх необхідних документів.

Своєчасно прибути на базу практики.

Повністю виконувати всі завдання, зазначені в програмі практики та вказівках керівників.

Ознайомитися та дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки

та санітарії на виробництві.

Бути відповідальним за виконану роботу.

Вчасно скласти запис з практики відповідно до встановленої системи звітності.

7. СТРУКТУРА ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ. ОСНОВНІ ЕТАПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧОЇ (ОЗНАЙОМЧОЇ) ПРАКТИКИ

№	Вид діяльності	К-ть год.
1.	Організаційний етап	8
	Ознайомлення з метою, завданнями та програмою практики. Інструктаж з охорони праці та дотримання етичних норм.	
2.	Основний етап (9 днів):	70
	Виконання індивідуальних завдань у базах практики.	
	Застосування методів психологічної діагностики та участь у розробці реабілітаційних програм. Спостереження за роботою фахівців баз практики.	
3.	Підсумковий етап (2 дні):	12
	Підготовка звіту про проходження практики. Проведення підсумкової конференції для обговорення отриманих результатів і рефлексії.	
Всього:		90

8. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Здобувачі-практиканти повинні чітко дотримуватися робочого графіку на базі практики та виконувати свої завдання відповідно до затвердженого плану. Керівники виробничої практики здійснюють контроль за присутністю здобувачів на базах практики, виконанням ними плану роботи, наявністю всіх необхідних документів, якістю виконаних завдань, науковим підходом і коректністю обраних методів, а також за їх професійним ставленням до роботи

та дисциплінованістю. Контроль за діяльністю студентської групи та керівників практики, здійснюється завідувачем кафедри.

9. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підсумком проходження виробничої практики для здобувача вищої освіти є успішне виконання поставлених тематичних та індивідуальних завдань на базах практики під керівництвом керівників практики як зі сторони університету, так і зі сторони бази практики.

Після завершення практики здобувачі вищої освіти подають звіт про виконану програму. Звіт, а також щоденник практики, мають бути підписані та оцінені керівниками практики від університету і бази практики. Письмовий звіт разом з іншими документами (щоденник, характеристика) подається на рецензування керівнику практики від університету.

Обговорення результатів практики відбувається на засідання кафедри, а загальні підсумки всіх практик підводяться на звітній конференції.

Зміст звіту. Зміст звіту має включати інформацію про виконання всіх завдань програми (тематичних та індивідуальних), мати розділи з питання охорони праці, висновки, пропозиції та список використаної літератури та інші матеріали.

Оформлення звіту. Звіт оформлюється відповідно до встановлених вимог університету.

Захист звіту. Після написання звіту здобувач вищої освіти захищає його на загальній конференції перед комісією, склад якої затверджується завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівники практики від університету і, якщо можливо, від баз практики, науково-педагогічні працівники кафедри.

Комісія приймає залік у здобувачів вищої освіти в останні дні проходження практики.

10. ОЦІНЮВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ОЗНАЙОМЧОЇ) ПРАКТИКИ

10.1 Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів для оцінювання практики

№ з/п	Вид звітної роботи	Кількість балів
1.	Своєчасне оформлення документації (щоденника практики, індивідуального плану тощо). Ознайомлення з базою практики, виконання вступних завдань.	10
2.	Застосування методів психологічної діагностики	20
3.	Участь у розробці реабілітаційних програм	30
4.	Проведення індивідуальних та групових бесід	20
5.	Підготовка звіту та презентація результатів на підсумковій конференції	10
6.	Оцінка від бази практики: Відгук керівника бази практики про професійні навички, дисциплінованість та ініціативність студента.	10
Сума =100		

Оцінювання здійснюється на основі виконання завдань, передбачених програмою, та представлених здобувачами результатів. Загальна кількість балів – 100. Оцінювання здійснюється за національною шкалою та шкалою ECTS.

При оцінюванні практики враховується виконання загальної частини звіту, індивідуального завдання, характеристика керівника бази практики.

Особлива увага приділяється ставленню здобувача вищої освіти до виконання завдань, його самостійності, вмінню робити обґрунтовані висновки та надавати рекомендації.

Оцінка заліку з практики вноситься до заліково-екзаменаційної відомості, за підписом голови і членів комісії та враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з оцінками за результатами

підсумкового семестрового контролю. Оцінка за практику вказується в додатку до диплому.

Здобувачу, який з поважних причин не зміг розпочати практику в установлені терміни, надається можливість пройти практику в інший період, згідно з індивідуальним графіком. Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надана можливість проходження практики повторно при виконанні умов, визначених університетом.

Отримання незадовільної оцінки за практику може бути підставою для відрахування з Університету.

Підсумки проходження кожної практики обговорюються на засіданнях кафедри щорічно.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Балабанова, Л. М., Бобров, О. О. Основи реабілітаційної психології. К.: Академвидав, 2019. 368 с.
2. Бурлачук, Л. Ф., Морозов, С. М. Психодіагностика: Навчальний посібник. К.: Вища школа, 2019. 256 с.
3. Вишневецький, О. С. Психологічна реабілітація: теорія і практика. Львів: Новий світ-2000, 2021. 312 с.
4. Зайцев, А. М., Кочарян, О. С. Психокорекційні методики в реабілітаційній практиці. Харків: Основа, 2020. 284 с.
5. Бойко Г. М. Реабілітаційна психологія : посібник для студ. вищ. навч. закл. Полтава : АСМІ, 2010. 240 с.
6. Гридковець Л. М. Реабілітаційна психологія. Київ : КІБіТ, 2015. 42 с.
7. Романишин А.М. Первинна психологічна допомога і реабілітація в бойових умовах. Львів, 2014. 121 с.
8. Тохтамиш О. М. Реабілітаційна психологія: навчально-методичний посібник. Вінниця : Віндрук, 2014. 100 с.
9. Медико-психологічна реабілітація та соціальна адаптація учасників бойових дій і вимушених переселенців в Україні: проблеми та перспективи. І уклад. А. М. Панфілова; наук. консультант М. М. Матяш; Нац. наук. мед. б-ка України, Нац. мед. ун-т імені О. О. Богомольця, Асоц. з мед. та психол. реабілітації. Київ, 2024. 91 с. <https://emed.library.gov.ua/wp-content/uploads/tainacan-items/271/86073/Medyko-psykholohichna-reabilitatsiia-ta-sotsialna-adaptatsiia-uchasnykiv-boyovykh-diy-i-vymushenykh-pereselentsiv-v-Ukraini-problemy-ta-perspektyvy-1-1.pdf>

Допоміжна

1. Кондратенко, О. І. Психологічні основи фізичної реабілітації. Одеса: Маяк, 2018. 224 с.

2. Макаренко, С. І. Емоційна підтримка в умовах фізичної реабілітації. Вінниця: Друкарня, 2020. 192 с.
3. Бондар, Т. В. Вплив психологічного супроводу на процес фізичної реабілітації. *Науковий вісник НПУ імені Драгоманова*. 2022. №7. С. 45-51.
4. Григор'єва, Н. М. Методи корекції емоційного стану у пацієнтів із травмами. *Психологія і медицина*. 2021. №3. С. 28-33.
5. Сидоренко, О. С. Психодіагностика в реабілітаційній практиці: особливості застосування. *Практична психологія*. 2020. №9. С. 14-20.

Нормативно-правові акти

1. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні». Відомості Верховної Ради України, 2021.
2. Державні стандарти соціальних послуг із фізичної реабілітації. Київ: Міністерство соціальної політики України, 2020.
3. Етичний кодекс психолога України. Київ: Асоціація психологів України, 2021.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А
оформлення титульної сторінки

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Володимира Даля

факультет здоров'я людини
кафедра здоров'я людини

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

ЗВІТ
про проходження виробничої (ознайомчої) практики на базі
(вказується повна назва бази практики)

2025

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

імені Володимира Даля

факультет здоров'я людини

кафедра здоров'я людини

ЗВІТ

про проходження виробничої (ознайомчої) практики на базі

(вказується повна назва бази практики)

Здобувач/ка:

Прізвище, ім'я, по батькові

Група: _____

Курс: _____

Факультет: _____

База практики:

Назва організації: _____

Адреса: _____

Керівник від бази практики: _____

Тривалість практики:

Дата початку: _____

Дата завершення: _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Завідувачка кафедри
(назва кафедри),
Прізвище, ім'я, по-батькові
“ ” 2025 р.**

**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ
виробничої (ознайомчої) практики
здобувача/ки вищої освіти 3 курсу спеціальності 053 Психологія
ОП «Психологія фізичної реабілітації»
групи (шифр групи)
П.І.Б. (прізвище ім'я по-батькові повністю)**

день	НАЗВА ЕТАПІВ	Основні завдання
1	Організаційний етап	Ознайомлення студентів із програмою практики.
		Інструктаж з техніки безпеки та етичних норм.
		Зустріч із керівником практики від бази та від університету.
2-10 день	Основний етап	Виконання індивідуальних завдань, передбачених програмою.
		Вивчення структури та особливостей роботи бази практики.
		Спостереження за роботою фахівців у сфері фізичної реабілітації.
		Участь у процесі психологічної діагностики клієнтів (під наглядом керівника).
		Участь у розробці та впровадженні реабілітаційних програм.
		Проведення індивідуальних та групових бесід із клієнтами для підтримки їх мотивації.
		Формування рекомендацій для клієнтів із врахуванням психологічних аспектів реабілітації.
11 день	Підсумковий етап	Аналіз виконаних завдань та рефлексія професійного досвіду.
		Підготовка підсумкового звіту про проходження практики.
12 день		Презентація результатів практики на підсумковій конференції.
		Обговорення отриманих знань і навичок, їх значення для майбутньої професійної діяльності.

**Здобувач/ка вищої освіти гр. (шифр групи)
Керівник (ступінь, вчене звання)**

**Ім'я ПРІЗВИЩЕ
Ім'я ПРІЗВИЩЕ**

Орієнтовний зміст звіту виробничої (ознайомчої) практики

1. Вступ

Мета проходження практики.

Основні завдання, які передбачені програмою практики.

2. Характеристика бази практики

Організаційна структура та специфіка діяльності бази практики.

Основні послуги, які надаються установою (у контексті психології фізичної реабілітації).

Взаємодія з міждисциплінарними командами (якщо застосовна).

3. Опис виконаних завдань

Знайомство з діяльністю бази практики: опис виконаних спостережень. Аналіз організації роботи фахівців бази практики.

Участь у практичній діяльності:

Проведені психологічні обстеження (загальна кількість, короткий опис).

Участь у розробці програм психологічного супроводу клієнтів.

Проведення індивідуальних або групових бесід із клієнтами (приклади).

Виконання індивідуальних завдань, визначених керівником практики.

4. Отримані результати

Закріплені знання та набуті навички: Знання організації роботи психолога у сфері фізичної реабілітації. Навички діагностики, консультування та взаємодії з клієнтами.

Особистісні досягнення (рефлексія): Аналіз професійних сильних сторін та зон розвитку.

Уроки, винесені з практики.

5. Проблеми та труднощі

Опис труднощів, які виникли під час проходження практики.

Можливі шляхи вирішення виявлених проблем у майбутній роботі.

6. Висновки

Загальний аналіз досвіду проходження практики.

Відповідність очікувань результатам.

Перспективи застосування отриманого досвіду у майбутній професійній діяльності.

7. Додатки (за наявності):

Зразки розроблених матеріалів (анкети, рекомендації, програми тощо).

Фото з робочого процесу (за наявності дозволу).

Інші підтверджувальні документи (відгук від керівника бази практики, сертифікати).

Підписи:

Керівник бази практики: _____ (ПІБ, підпис)

Керівник від університету: _____ (ПІБ, підпис)

Дата складання звіту: _____

Здобувач/ка: _____ (підпис)

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Виробнича (ознайомча) практика

Здобувача/ки вищої освіти (П.І.Б.)

Факультет здоров'я людини

Кафедра здоров'я людини

Освітній ступінь – бакалавр

Спеціальність 053 Психологія

Освітня програма «Психологія фізичної реабілітації»

3 курс, група ___ ПФР- ___

Здобувач/ка вищої освіти

(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка

підприємства, організації, установи „___” _____ 20__ року

(підпис)

(посада, ініціали і прізвище відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

Підприємства, організації, установи “___” _____ 20__ року

(підпис)

(посада, ініціали і прізвище відповідальної особи)

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ЩОДЕННИКА З ПРАКТИКИ

1. Записи в щоденнику повинні вестися щодня. Щоденник заповнюється охайно, одним кольором і чітким почерком, виправлення не допускаються. Перевірку правильності оформлення щоденника здійснює керівник практики, який регулярно підписує його в день відвідування бази практики або проведення консультації.
2. У щоденнику мають бути зазначені прізвища, ім'я та по-батькові всіх керівників практики, всі підписи та печатки підприємства, дата прибуття та вибуття (друга сторінка щоденника).
3. У розділі “Календарний графік проходження практик” зазначаються виконані та оцінені професійні завдання, що передбачені робочою програмою практики.
4. У розділі “Робочі записи під час практики” фіксуються записи про виконану роботу. Дата першого запису має співпадати з першим днем практики, а дата останнього запису співпадає з останнім днем практики. Всі проведені заходи повинні бути оцінені керівником від бази практики або викладачем, що керує практикою, із відповідним підписом.
практики з відповідним підписом.
5. За правильне і грамотне оформлення щоденника відповідає здобувач вищої освіти-практикант.

Основні положення практики

1. Здобувачі вищої освіти при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики від навчального закладу консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно скласти залік з практики.

2. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником від бази практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами, установленими навчальним закладом (щоденник, характеристика та інше), подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з питання охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури та інші. Оформляється звіт за вимогами, які встановлює заклад вищої освіти.

2.1. Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній завідуючим кафедрою або заступником директора навчального закладу. Комісія приймає залік у здобувачів вищої освіти на базах практики в останні дні її проходження або у вищому навчальному закладі протягом перших десяти днів семестру, який починається після практики. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість за підписами членів комісії.

2.2. Оцінка здобувача вищої освіти за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатом підсумкового контролю.

2.3. Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених закладом вищої освіти. Здобувач вищої освіти, який востаннє отримав негативну оцінку по практиці в комісії, відраховується з вищого навчального закладу.

Ознайомлений:

_____ (підпис здобувача вищої освіти)

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ
ВИРОБНИЧОЇ (ОЗНАЙОМЧОЇ) ПРАКТИКИ

для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання згідно
з освітньою програмою «Психологія фізичної реабілітації»
(Електронне видання)

Укладачі: ОСТРЯНКО Тетяна Сергіївна
ОСМАНОВА Аліме Маметівна

Оригінал-макет

Т.С.Острянко

Підписано до друку _____
Формат 60x84/16. Папір типограф. Гарнітура Times.
Друк офсетний. Умов. друк. арк. _____. Облік. видавн. арк. _____
Тираж _____екз. Вид. №_____. Замовл. №_____. Ціна договірна.

Видавництво Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля

Адреса видавництва: м. Київ, вул. Іоанна Павла II, 17.
Телефон: +38 (050) 218 04 78, факс (06452) 4 03 42
E-mail: vidavnictvosnu.ua@gmail.com